

Nord-Trøndelag fylkeskommune Fylkestinget

Sak nr. 07/37

Forslag til utvidelse av pasientombudsordningen - Høring

Behandlet/ Behandles av	Sted	Møtedato	Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	Steinkjer	29.05.2007	07/92
Fylkestinget i Nord-Trøndelag	Steinkjer	21.06.2007	07/37

Saksbeh: Kari Strand
Arkivsak: 07/03220
Arkivkode: 40

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkestinget slutter seg til Helse- om omsorgsdepartementets forslag om utvidelse av pasientombudsordningen til også å omfatte kommunale helse- og sosialtjenester.

Fylkestinget støtter også forslaget på navneendring til helse- og sosialombud.

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Pasientombudets arbeidsområde etter gjeldende lovverk er de statlige spesialisthelsetjenester.

Den utvidelse som foreslås, er at arbeidsområdet utvides til å omfatte også lov om helsetjenester i kommunene, med unntak av lovens kapittel 4a, og sosialtjenester etter lov om sosiale tjenester, med unntak av lovens kapittel 5.

Som følge av endringen i arbeidsområde foreslås det at pasientombudet endrer navn til helse- og sosialombudet.

Trykte vedlegg:

Ekspedisjon av 23. april d.å. fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Utredning:

Forslagets hovedinnhold

Ved ekspedisjon av 23. april d.å. har Helse- og omsorgsdepartementet sendt ut et høringsnotat. I notatet foreslås pasientombudets arbeidsområde utvidet til også å gjelde de kommunale helse- og sosialtjenester, med noen unntak som det skal redegjøres nærmere for.

Departementet begrunner behovet for en utvidelse slik (kap. 4.1):

Dagens avgrensning (til den statlige spesialisthelsetjenesten) kan være vanskelig å forstå for mange som henvender seg til ombudene, og ordningen kan framstå som fragmentert og lite koordinert.

Utviklingen innenfor spesialisthelsetjenesten, med økt fokus på poliklinisk behandling og kortere liggetider, krever bedre samhandling mellom forvaltningsnivåene. Utfordringene er særlig knyttet til pasienter som trenger tjenester fra flere nivåer i helsetjenesten og langvarig oppfølging. For denne brukergruppen er det viktig at det etableres gode samarbeidsordninger mellom kommunenes helse- og sosialtjeneste og spesialisthelsetjenesten.

Denne vektlegging fra departementets side innebærer at pasientombudet nå får i oppdrag å se på den samlede behandling som gis den enkelte pasient. Dette er i samsvar med den helselovgivning vi har fått. Det er ofte hevdet at det nettopp er manglende samhandling som er helsevesenets mest vanlige mangel. Når pasientombudet får formell adgang til å vurdere samhandlingen, innebærer dette en betydelig styrking av pasientenes situasjon.

Det har vært gjort noen forsøk, som det redegjøres nærmere for i høringsnotatet. Forsøkene støtter det forslag som nå er sendt på høring.

Kapitlet gjelder altså en spesiell del av folkehelsearbeidet som er generelt og ikke individuelt rettet. Unntaket er derfor naturlig.

Kapittel 5 i lov om sosiale tjenester omfatter økonomisk stønad, i sær kontantstønad til livsopphold. Dette gjelder stønad som det ofte er knyttet et betydelig skjønn og lokalkunnskap til. Stønaden er nylig samordnet med arbeidsmarkedstiltak og trygdeytelser i den nyopprettede organisasjonen NAV. Det er, som departementet bemerker, i prinsippet mulig å inkludere NAV-ytelser i pasientombudets arbeidsområde. Men det innebærer en stor og ny utvidelse av arbeidsområdet. Som påpekt er allerede utvidelsen uten at NAV-området er inkludert, betydelig. Bare innen helsehjelp innebærer utvidelsen at pasientombudene skal forholde seg til tre ganger så mange legebesøk som før. Utvidelsen er derfor krevende nok i seg selv uten at NAV-området er med.

Navnespørsmålet

Det foreslås at pasientombudet skifter navn til *helse- og sosialombud*. Departementet ber spesielt om tilbakemelding om dette. Til det er det å bemerke:

Det viktigste er at *ombud* inngår i navnet. *Helse- og sosialombud* er mer dekkende for de funksjoner ombudet nå får enn *pasientombud*. Forslaget om navneforandring anbefales derfor. Det antas at det nye navnet vil innarbeide seg ganske hurtig.

Ressursbehov

Hensett til den betydelig utvidelse av arbeidsområdet som foreslås, virker ressursbehovet forsiktig vurdert. En vesentlig faktor for folks tillit til ordningen med pasientombud, som til helsevesenet forøvrig, er at folk kan få den hjelpen de ber om uten unødig venting. Pasientombudene har gitt mange god hjelp i de årene ordningen har fungert. De har bidratt både til mindre fremmedgjøring og til et bedre helsevesen. Skal tilliten opprettholdes, må også ombudene få ressurser nok til å opprettholde tjenestenivået når ordningen utvides.